

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 23. szám

Kedd

Cluj-Kolozsvár, 1932. július 11

25

Év egy emberi életben, minden körülmények között nagy idő. Hogy ne volna nagy idő mindvégig, ugyanazon az órhelyen. S különös-kép akkor, ha azt a huszonöt évet az újságírás mesterségében tölti el az ember. Az újságírásban eltöltött időt kétszeresen kellene számítani, mint a háborúban eltöltött időt. Harc, viaskodás önmagával, a közélet rákfenéivel, kis és nagy emberek kis és nagy hibáival, büneivel. S mindezt miért harcolja, verekezi végig az újságíró? A közönség sorsának védelméért és javításáért. És mindezt mi a hála? Az, amit Szász Endre fog kapni most, a huszonöt éves jubileumán. Mindössze annyi. Egy kis jubileumi ünnepség, egy kis kollegiális áradozás, pár cikk az újságokban s ha sikerül valamennyire a beindított akció, parányi ajándék. De ez igazán nem sok. Ha minden évet súlyos ezresekkel viszonzna az erdélyi magyarság, akkor is aránytalanul kevés lenne ez azért, amit ez a talpig újságíró, soha és semmiért sem más, csak újságíró és szerkesztő adott az erdélyi magyarságnak. Mert mit áldozott Szász Endre ezalatt a huszonöt év alatt? Semmiesetre sem az idő jelentéktelen tovamulását, de sokat, sokat, mint amennyit csak az igazán elhivatottak áldozhatnak. Csomó tudást, rengeteg tapasztalatot egy csomó közéleti harcot s törvényszéki tárgyalások, hurcolások tömkelegjé! Annyi tudással, annyi judiciummal, annyi tehetséggel más rég dúsgazdag hangigazgató, textilgyáros, vagy miniszteri tanácsos lett volna. De éppen ez jellemzi az igazi újságírót, a vérbeli újságcsinálót, hogy nem akar soha sem bankár, sem miniszteri tanácsos lenni, csupán újságíró s ez azt is jelenti egyúttal, hogy a cserébe adott rengeteg energiáért hajlandó lemondani azok anyagi előnyeiről. Az újságíró lemond közérdekű munkájáért erről az anyagi ellenszolgáltatásról, azonban az újságíró is éppen olyan rendes ember, sőt gyakorta sokkal különb és derekabb, mint nagyon sok polgári előkelőség. De ez a különbség, ez az eleve lemondás, épen ez az, ami megkülönbözteti a köznapit polgári előkelőségektől és ez az, amit nem tud neki meghálálni a polgári társadalom. Sem jubileumi ünnepséggel, sem semekora nemzeti ajándékkal.

Moratóriumot kérnek Románia külföldi adóságaira

Bukarestbe érkeztek a népszövetségi szakértők

BUCURESTI. Hétfőn délután fél 7 órakor érkeztek Bukarestbe az Orient expresszel Avenol és Lawday népszövetségi szakértők, akiket Savel Radulescu meghatalmazott miniszter kísért az országba.

A két delegátus először Auboinnal lépett érintkezésbe, este pedig Mironescu pénzügyminiszterrel tárgyaltak.

Avenol és Lawday most csak néhány napig maradnak az országban, ezen idő alatt a kormánnyal csak általános vonásokban fognak a szakértők tárgyalni és egy bizonyos programot megállapítani, amelyet majd a Népszövetség elé terjesztenek. Ha a Népszövetség ehhez hozzájárul, augusztus hó-

ban egy nagy szakértő-bizottság ül össze, amelyben a Népszövetség számos szakértője és a román kormány speciálstái foglalnak majd helyet. Az augusztusi bizottság elnöke Niemayer lesz, akinek teljes felhatalmazása lesz a román kormánynál való megállapodásra.

A Népszövetség nemcsak tanácsaival és szakértőivel fogja támogatni Romániát, hanem közbe-

fog járni abban az irányban is, Románia számos külföldi adóságainak szelvényfizetéseire haladékot kapjon.

Igy az ország költségvetése 3-4 milliárddal csökkeni fog, legalább is átmenetileg.

külföldre akar szökni. Házkutatást tartottak a lakásán, ahol nagy meglepetésre 150 ezer lej találtak, holott szegény embernek ismerik. Feleségét és hugát letartóztatták, de nem tettek vallomást arról, hogy hová menekült Simionescu.

A buzaui véres kortes-harcban megsebesült Neagu kapitány állapota valamivel javult és remélik, hogy megmenthetik az életnek.

KISENEV. A Kisenevben tegnap lefolyt véres tüntetéseknél a rendőrség Gritta Ovidius Kolozsváron is ismert kvesztor vezetésével gummibotokkal akarta szétzórni a tömegeket, mire a kommunisták soraiból lövések hangzottak el és több golyó a kvesztor feje mellett süvitett el. Erre a kvesztor sortűzet vezényelt a tömegek ellen.

A pártok győzelmi esélyei

BUCURESTI. Bukaresti politikai körök a következő százalékok szerint remélik a szavazatok megoszlását a választásokon: Nemzeti-parasztpárt 52-56, Liberálisok 14-2, Jorga-Argetoianu 2, Averescu 5-7, Cuzisták 3-4, Vassgárda 1.8-2, Jorga-Argetoianu 2, Averescu 1.5-2, Goga 1.1-5. Szocialisták 1.5-2, Kommunisták 1, Konzervatívok 1 százalék.

Az országos Magyar Párt és Zsidópárt erdélyi kedvező esélyeire persze a bukaresti politikai körök nem gondolnak.

SEPSISZENTGYÖRGY. Az egész országban csak 4 kommunista lista van letéve: Brassóban, Déván, Sepsiszentgyörgyön és Temesváron. Sepsiszentgyörgy volt a harmadik város, ahol letették a kommunisták jelölő listáját. Politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy a kommunisták jelölő listáját Olteanu Radu brassói ügyvéd, Olteanu tábornok fia tette le a sepsiszentgyörgyi törvényszéken.

Ujabb összetűzések az utolsó vasárnapon

BUCURESTI. A választások előtti utolsó vasárnapon az ország minden részében számos gyűlés volt, több-kevesebb incidenssel. Tecuciban a vassgárdisták egy teherautón indultak utnak. Rastoaca-Putna faluban jelöltjeiket és kísérőiket a falusiak megverték és többeket közülük meg is sebesítettek. A vassgárdisták gyalog menekültek, mert autójukat is összetörték. A szomszéd községben a csendőrök letartóztatták őket.

Bukarestben a Bulevardul Elisabetán nemzeti-parasztpárti és liberális választók szintén összetű-

tek. A nemzeti-parasztpártiak többségben lévén, megverték az ellenpártiakat, akik között volt Axioti, Románia pehelysúlyu boxhajnoka is, akit több ökölcsapás ért. A rendet a rendőrség állította helyre.

A buzaui kortesgyilkos elmenekült

BUCURESTI. A buzaui politikai gyilkosságokkal kapcsolatban Caloascu vizsgálóbíró folytatja a vizsgálatot. Valószínűnek tartják, hogy a gyilkos az eltűnt Stere Simionescu, aki állítólag Constancán át

Gróf Bethlen Györgyöt és Willert mellüknek szegezett szuronnyal akadályozták meg programbeszédük megtartásában

SZÉKELYUDVARHELY. Vasárnap gróf Bethlen György, a Magyar Párt elnöke és dr. Willer József képviselőjelöltük Udvarhely megyében több községben megjelentek programbeszédek megtartására. A székely falvak határtalan lelkesedéssel fogadták a magyarság vezéreit. A csendőrök a gróf Bethlen és Willer általános

engedélyével szemben kijelentették, hogy nekik is prefektusi rendeletük van arra, hogy a gyűlések megtartását akadályozzák meg. Gróf Bethlen György és Willer József írásbeli engedélyük alapján a gyűlést megakarták tartani, amire a csendőrök szuronyt szegezve gróf Bethlen és Willert mellük, távozásra szólították fel.

Rendbehozza a város a sétatéri életveszélyes faóriásokat

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap a délutáni órákban egy városi bizottság szállt ki a sétatérre dr. Laurentiu Flaviu polgármester-helyettesével. A bizottság kiállításának célja a sétatéri fák megvizsgálása, a park rendbehozása és a további intézkedések megtétele volt. A bizottság két interimár tagból és egy erdőmérnököt állott. Megállapították, hogy a fák abbahagyott takarítását tovább kell folytatni, mert a faóriások még mindig agyonsújtással fenyegetik az alattuk sétálókat. Amikor a dolog anyagi része jött meg tárgyalás alá, a polgármester-helyettes kijelentette, hogy nem kíméli a költséget, mert a park rendbentartása fontos. A határozat mellett azonban szigorúan megtiltják a fák barbár, esztelen pusztítását, összezuzását, ok nélkül való kiirtását, amit eddig tettek, hanem csak ottan eszközölnek kivágásokat, ahol a közbiztonság megkívánja.

Tekintélyes kárt szenvedett a város a feleki és papfalvi legelőkihágások ügyében

CLUJ-KOLOZSVÁR. Kolozsvár határában Felek és Papfalva községek területén nagy kiterjedésű legelőbirtokai vannak a városnak, amelyek jókora jövedelmet biztosítanak az amúgyis sovány városi pénztárnak. A múlt évben ezeken a birtokokon mintegy hatvan falusi gazda legelő-kihágást követett el, marháit a város engedélye és béralku nélkül, ingyen legeltette. A város a jogbitorlók ellen pert indított s ezekben a legelőkihágási ügyekben tegnap döntött a vidéki járásbíró. A város képviseletében dr. Opris tanácsjéző jelent meg még a feleki és papfalvai gazdákat csoportonként különböző politikai párti ügyvédek védtek. A bíróság megállapította, hogy a város összes legelőkihágási pereit elévültek, mivel a lemondott interimár bizottság az előírt hat hónapon belül — bizonyára politikai érdekből — nem indított pert a kihágást elkövető falusi gazdák ellen. Kolozsvár város így tegnap több ezer lej kárt szenvedett a kihágási perek elvesztésével.

RÁDIÓ

KEDD, július 12.

Bucuresti. 15: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Zenekari hangverseny. 21.50: Előadás. 21.45: Zalezna Alexander énekel. 22.05: Könnyű hangverseny.

Budapest. 11.15: Hangverseny. 14: Déli harangszó. 14.05: Lakatos Gyula cigányzenekara. 18: Gyermekrádió. 19: Lovik Károly előadása. 19.50: Postászenekari hangverseny. 21.15: Nagy Margit dalestje. 21.45: Mándits-szalonzene. 22.45: A dolovai nábob leánya. Herczeg Ferenc szimfonia. Utána Guttenberg-jazz.

Bécs. 15.30: Cserda-zenekar. 14.40: Bohnen Mihály gramofonon. 15.10: Gramofon. 17.20: Vegyes hangverseny. 19: Gramofon. 21: Passiójáték. 22.40: Népszerű hangverseny. 24.25: Táncczene.

Egy szatmári bank 4 és fél millió követelésért lefoglalta az állam nagybányai arany és ezüst készletét

SZATMÁR. A szatmári „Societatea Casa de Economie” évekkal ezelőtt a korona beváltással kapcsolatban négy és fél millió lej erejéig beperelte az államot. A négy és fél millió pert a szatmári pénzügyintézet úgy a törvényszék, mint a királyi tábla előtt megnyerte, az állam azonban a milliókat mai napig sem fizette ki. A bank erre végrehajtási eljárást indított az állam ellen. A bank megbízottai: dr. Dragos Teofil és dr. Nistor Teofil nagyváradi ügyvédek a végrehajtással együtt a napokban megjelen-

tek a nagybányai „Fireza” kohónál és

zár alá helyezték az államnak ott leraktározott 73 kg. arany és 486 kg. ezüst készletét.

A foglalás alapján a végrehajtó lepecsételte a raktárhelyiséget. Mivel azonban a négy és fél millió tartozást nem vették fel az állami költségvetésbe és mert a banknak a foglalás előtt kérvényeznie kellett volna az összeg felvételét a költségvetésbe, a kincstár jogi képviselője felelősséget a végrehajtási eljárás ellen.

Egy elektrotechnikai cég minden segélyezés nélkül elbocsátotta beteg alkalmazottját

CLUJ-KOLOZSVÁR. A technikai és ipari fejlődés egyik legreálisabb nyavalyája a kizsákmányolás, már nálunk is teljes erővel tört elő. Különösen jó talajra talált a krízis teremtette silány gazdasági helyzetben. És aztán csodálkozunk, hogy olyan súlyos már a munkás probléma s hogy az alkalmazott kizsákmányoló tönkre tevőjét látja a főnökeiben. Nem mondjuk, hogy a vállalkozóknak is kényelmes és gondtalan a helyzetük, de ezzel szemben bizonyos, hogy némi megértéssel, belátással s egy kis jóakarattal közelebb lehetne hozni mindig a munkás érdekeit a munkaadók érdekeihez.

A különben közös érdekek ilyen ellentétbe hozása aztán sokszor veszedelmes s leggyakrabban az alkalmazottra nézve súlyos körülményeket idéz elő.

Igy járt K. László érettségizett fiatal ember is, aki egy évvel ezelőtt belépett a Zsigmond-féle elektrotechnikai és fémipari céghez, mint gyakornok. A gyakornokokat rendes körülmények között be szokták szegődtetni, amire nézve a munkástörvények is intézkednek. Kétségtelen, hogy a cég főnöke, Zsigmond János, aki különben maga is képzett szakember, szintén tudta ezt, de valamilyen okból s talán azért, mert az pár száz lejébe került volna, elmulasztott megtenni.

K. László és két másik gyakornok társa hiába sürgette a bejelentést, a főnök ezt nem tette meg. Az ennél fogva munkásbizto-

sító jogaitól is elesett gyakornokok végül feljelentették az esetet elsőfokú iparhatóságnál, ahol Zsigmond Jánost megbüntették 600 lejre és kötelezték, hogy a fenti gyakornokokat szegődtesse be. Ez azonban még mindmáig sem történt meg. Az alkalmazottak nem akarták elveszíteni heti száz lejes keresetüket és keservesen leszállt 13 hónapi gyakornokoskodásukat s hallgattak türelmesen.

A Zsigmond-cégnek van Kolozsváron egy tekintélyes jövedelmet biztosító vállalkozása, a vasuti műhely ólmozási munkálatainak a végzése. Ebbe a munkába eddig már többen betegedtek bele. K. László is beteg lett, s mikor főnökének ezt tudomására juttatta, főnöke azzal az indokkal, hogy megtagadta a szolgálatot, felmondott neki. K. László most minden betegsegélyezési segély nélkül áll s a hatóságoknál keresi a maga igazát és jogai védelmét.

Nem engedélyeznek adóhátralékokat

CLUJ-KOLOZSVÁR. Mironescu pénzügyminiszter rendelete értelmében csak a legindokoltabb esetekben adható 10—15 nap adófizetési haladék. A rendelet utasítja a pénzügyigazgatókat, hogy kötelezzék az adóbeszedési szerveket, hogy naponként számoljanak be a végzett munkájukról.

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

Egy kis gyerek tartását elvállalom. Cim a kiadóban.

Külső tisztviselőt keresünk. Cim a kiadóban.

Géphimzést, agynemű varrást szépen és olcsón készítek. Székelyné. Reg. Ferdinand 62 sz.

Egy nagy fali tűkór azonnal eladó. Cim a kiadó.

Egyszoba, konyha, mellékhelyiséggel azonnal kiadó. Értekezni Szabónál. Farkas-ucca. 8. sz. Ugyanott pince is kiadó.

Szerény háztartásban, ahol 2 kis baba van, főzés nincs, mindent végző lányt keresek. Nagyné, Cal. Regele Ferdinand 55 sz.

Jókarban levő olcsó gyermekkosci veszek. C. a kiadóban.

Jómeneteli bodega italméréssel a központban betegség miatt kiadó. Leveleket „Jómodu” jellegre a kiadóba kérek.

Lapelárusítókat magas jutalékkal felveszünk!

A kolozsvári földészek felhívása

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári magyar földészek a következő felhívást adták ki s kérték közlését lapunktól:

Magyar Földész Társaink! Gazdasági munkáitok közben ne felejtsetek el, hogy a magyarság vezetősége felszólított és nyilatkozik, hogy magyar érdekeinket kik képviseljük az ország parlamentjében. Vallomást kell tennünk, hogy bennünket igaz ügyünk től nem szédítettek el a magyar karikások hazudozásai, magyar fajnokat nem vagyunk hajlandók megtagadni, a közgazdasági frontosok hamis jelszavai miatt. Ébredjen fel minden földésztársunk szívében a magyar lelkiismeret szava és még ezen a héten, pénteken, naponként déli 11 és 1 órákor váltsa ki a szavazójegyet a Honvéd uccai igazságügyi palotában.

A képviselőválasztások napja július 17-én vasárnapon lesz, ezt követően július 20-án, szerdán a szenátorválasztás. Ezeken a napokon minden földésztársunk még a legsürgősebb gazdasági munkáját is fügessze fel, mert ezzel az áldozattal is igazolnunk kell a Magyar Párt iránti hűségünket és becsülettel szavazzunk le a szorzójelre.

Szavazatainkkal igazoljuk, hogy tekintélyes számban élünk városunk ősi falai között és törhetetlenül egy táborba, a Magyar Pártba tartozunk. Magyar testvéri szeretettel és összetartással: Balázs István, Gyulai György, Szalma István, id. Csiki Sándor, Kocsis Ferenc, Szilágyi András, Gombos István, Butyka József, Zagoni Szabó Mihály magyar kisgazdák.

A legolcsóbb
a legjobb
a legszebb
a legrégebb

képes családi lap

Erdélyi Szemle

Szépirodalom
művészet
tudomány
közgazdaság
színház-mozi
sport

Franciaországban heti negyven órát munkaidőt javasolnak a szocialista képviselők

PÁRIS. A francia kamarában a szocialista képviselők törvényjavaslatot adtak be, amely szerint a heti munkaidőt 40 órára akarják leszállítani, anélkül, hogy ezzel a munkásfizetések csökkennének.

— Ma lesz ítélet a Constantin Pavel—Niculescu rágalmozási perében. A kolozsvári törvényszék negyedik szekciójára ma hárított ítéletet Constantin Pavel volt operaigazgatónak Niculescu M. tenorista elleni rágalmozási perében. Az érdekes per eredményét nagy érdeklődéssel várja Kolozsvár közönsége.

Szamosujvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 12. kedd. Róm. kath.
Anaklét, Jenő. Görög. Prociu
és Marie. Prot. Heinrich. Izr. 8. Thamus.

Jóreggelt!

Janovics színigazgató (Szász Endre
jubileumi estjén):
— Végre egy zsufolt ház és az sem
az enyém!

Igeragozás.
Tanárnő (őn kisasszony):
— Milyen időben áll itt az ige: Én
szép vagyok?
Tanítvány:
— Mult időben ...

Fel és le. Oanea volt liberális szená-
tor besztercei programbeszédében egy
kis felségsértésre vetemedett. Ezért az
ügyész előbb Besztercén fel-, majd Ko-
lozsváron letartóztatta.

— Mit mondtak a választók, mikor
Oanea a királyt sértegette?
— Oanye!

Údvarlás.
— Margit, maga mindig csak a cipő-
jéről meg a harisnyájáról beszél. Nem
tud magasabbra emelkedni?
— Ha az erkélyre mennék, nem látná
a cipőmet meg a harisnyámat ...

— Időjárásjelentés. A meteoro-
lógiai intézet időjárásjelentése sze-
rint futó záporokkal átmenetileg
az idő gyenge lehülése várható.

— Inspekciós gyógyszerárak.
Lukács Uniós-ucca, Minerva Wes-
selényi-ucca, Dr. Olariu Deák Fe-
renc-ucca.

— Házasság. Dr. Ferenczy Sán-
dor az unitárius kollégium fiatal
tanára a napokban tartotta eskü-
vőjét a tordai unitárius templom-
ban Löffy Emmikével.

— Csütörtökön tartja meg Ká-
rolyi Sándor programbeszédét. A
Magyar Párt kolozsvári tagozata
az iparosok részére szavazó tagjait
július 13-án este nyolc órára gyü-
lésre hívta össze a tagozat főtéri
helyiségébe, a László házba. Közbe-
jött akadályok miatt a gyűlést nem
13-án, hanem 14-én, csütörtökön
tartják meg. A gyűlés szónoka Ká-
rolyi Sándor iparosjelölt lesz. A
tagozat kéri a választók, különö-
sen az iparosok minél nagyobb
számu megjelenését.

— Popovici Mihály Kolozsváron.
Popovici Mihály volt miniszter
tegnap Kolozsvárra érkezett, ahol
ma estig fog tartózkodni.

— Maniu Gyula választási kör-
uton. Maniu Gyula, aki Szilágy-
megyében képviselőjelöltséget vál-
talt, több parasztpárti vezető poli-
tikussal együtt végigjárta a szilá-
gyi falvakat, ahol — különö-
sen Szilágycsén — nagy ünne-
peltetésben volt részük.

— A cár egykori táncosa az éh-
halál elől a Niagara-zuhatagba
ugrott. Szemionov Nikolajevics, a
pétervári cári palota híres táncó-
sa, aki valamikor boldog és szép
napokat látott, az utóbbi időben
nagy nyomorban élt. Az öreg tán-
cósak a szó szoros értelmében nem
volt mit ennie. Ebbeli elkeseredésé-
ben aztán 1500 méter magasságból
belevetette magát a Niagara zuha-
tagába, ahol azonnal szörnyethalt.

Véres vasárnap Németországban
Éjjeli tüzharc halottakkal és sebesültekkel

BERLIN. Az óriás-hegységben
levő Schmiedburgban a kommunis-
ták és a nemzeti szocialisták kö-
zött több órás éjjeli tüzharc folyt.
A csekély számú karhatalom Gör-
litzből és Walldenburgból kért se-
gítséget. Az ütközet vége felé bar-
rikádharcra fajult. Három halálos
áldozatot számoltak össze. A kör-
házba szállított sebesültek száma
46. — A wesztfáliai iparvidékeken
is voltak összeütközések a politi-

kai ellenfelek között. 75 sebesülés-
ről érkezett jelentés. A középfrank
hegyvidéki Weissenburgban a nem-
zeti szocialisták megtámadták a bi-
rodalmi lobogószövetség tagjait. A
harcban 17 súlyos sebesülés tör-
tént. Odera-Frankfurtban több kül-
városban volt harc a nemzeti szo-
cialista rohamosztagok és a kom-
munisták között. A sebesültek szá-
mat harmincra becsülik. A golyók
a járókelőket is megsebesítették.

Mindenkinek tudnia kell, hogy

CZINK

fest, tisztít, a legjobban
és legolcsóbban!

— Szeptemberre várható ítélet a
Gociman—Pamfil sajtóperben. A
Gociman—Pamfil-sajtóperben a
nyári szünet előtti utolsó tárgyalás
keresetében tegnap tartotta meg a
tábla Manescu tanácsa. A megelőző
tárgyalásokon kihallgatott szakér-
tők véleménye után tegnap már
az ügyvédi beszédek következtek.
Az idő előrehaladottsága miatt
azonban a tárgyalás folytatását
szeptember 26-ra tűzte ki a tábla,
amikor már valószínűleg ítélet is
várható.

— A világ leghatalmasabb órája.
A Mecheln városkában levő Szent-
Ronald katedrális tornyában van
elhelyezve a világ legnagyobb órá-
ja, amelynek átmérője 11 méter, 75
cm. Az órát jelző számok 1 m. 90
centiméteresek, a számok közötti
távolság pedig három méter. A
perceket jelző vonalak közötti tá-
volság 60 centiméter. Ez valóban
csodaóra, amelyet 1527-ben csinál-
tak. 1861-ben villanyra szerelték
át s valóban Mecheln városka büsz-
kesége lehet.

— Emberi lények vannak a Vé-
nusz bolygón. Walter Adams és
Buckham Tódor csillagász tudósok
a kaliforniai Wilson megfigyelő to-
ronyból, ahonnan hosszú ideje fi-
gyelik a Vénusz bolygót, megállá-
pították, hogy e bolygónak az at-
moszférája teljesen olyan, mint a
földé, sőt a növényzete is, s így
minden valószínűség szerint em-
beri lények is vannak e bolygón.
A legközelebbi napokban a két tu-
dós hatalmas munkában fog beszám-
olni a Vénusz bolygóról szerzett
tapasztalatairól.

— A saffórszindikátus közgyü-
lése. A kolozsvári autózvezetők
szindikátusa rendes közgyűlésén
megválasztották elnökké: Rosescu
Jenő tüzőtőfőparancsnokot, alel-
nökké: Dávid mérnököt és Tokay
soffórt, titkárokká: Semlyén Tiva-
dort és dr. Porutiu Laurentiut,
pénztárnokká: Palocsay Rudolfot
és Craciun Pétert, ügyésszé: dr.
German Traiant, ezenkívül a vá-
lasztmányt új tagokkal egészítet-
ték ki.

— Szeptember 15-én kezdődik az
új tanév. A közoktatásügyi minisz-
ter legújabb határozata értelmében
az új tanév az elemi és középisko-
láknak szeptember 15-én fog meg-
kezdődni.

— Az Erdélyi és Bánsági Ujság-
írószervezet közgyűlése. Az Erdélyi
és Bánsági Népkisebbségi Ujság-
írószervezet a Szász Endre jubileu-
mával kapcsolatosan július 12-én
d. e. 11 órakor rendkívüli közgyü-
lést tart. A közgyűlést Krehner
Miklós a szervezet elnöke fogja
megnyitni. Utána a Keleti Ujság
nevében Zagoni István üdvözl. a
jubilánst, majd a meghívott ha-
tóságok, a román és magyar sajtó
kiküldöttei, irodalmi és kulturális
társaságok kiküldöttei szólnak
fel. A rendkívüli közgyűlés ezután
az erdélyi magyar ujságíró társa-
dalom időszerű kérdéseivel foglal-
kozik és előkészíti az ez évi kap-
des kongresszusát, amellyel kap-
csolatosan az a terv merült fel,
hogy azt Bukarestben tartják meg.
Délután folyamán a közgyűlés
részvevői szervezeti ügyeket tár-
gyalnak, este 8 órakor pedig össze-
gyűltek a színházban, ahol a jubi-
leum alkalmából budapesti és ko-
lozsvári vendégszereplő művészek
közreműködésével estélyt rendez-
nek. A műsor keretében szerepelni
fog Szász Endre is, aki régi kolozs-
vári emlékeiről fog előadást tartani.
Színházi előadás után Szász
Endre barátai és tisztelői bankettre
gyűlnek össze az Amerika új ter-
mében.

— Nyári egyetem Debrecenben.
Az évenként megrendezésre kerülő
nyári egyetem ez évben július 27-
én nyílik meg Debrecenben. A
nyári egyetem kiemelkedő pontja
lesz az olasz főiskolai hallgatók
zeneestje. Az egyetemen, amelyre
minden évben több államból ér-
keznek látogatók, a legkiválóbb
magyar egyetemi professzorok tar-
tanak előadásokat. A nyári egye-
tem látogatási díja 10 pengő, ab-
ban az esetben, ha a jelentkezés
július 15-ig történik, 5 pengő.

— Felmentették a megvesztege-
téssel vádolt táblai tisztviselőt.
A kolozsvári ítéltábla Ulvineanu-
tanácsa tegnap tárgyalta a meg-
vesztegetésért 5000 lej pénbüntetés-
re ítélte Cionca Jolanda táblai
tisztviselő bünygyét. Az ítéltáb-
la dr. Nistor Virgil védőbeszéde
után a megvádolt tisztviselőt a
vád alól felmentette.

— Cserkész-kongresszus Nagy-
szebenben. A romániai cserkészek
Nagyszebenben országos kongresz-
szust tartanak, amelyet magasran-
gu katonatisztek előadásai tesznek
érdekessé.

A jó hírnévnek örvendő

Majorosiné konyhája

most

Calea Regele Ferdinand 70.

Bogsza-étterem

helyiségében van.

Olcsó abona. Minden este flekken
és szombat esténként
a híres vargabéles.

Mi történt?

Négyen mennek a Dónáth-uton. Nem
sétálni mennek. Régen elszoktak a gond-
talan, célnélküli sétáktól. Egyikük
a piacról jöhet, kezében nagyfejű retek-
esomó, szűkös ebédre való, sóval és ke-
nyérrel ... A másik, valami határozatlan
alakú csomagot visz, illetve hoz vissza
valahonnan, talán — az ócskapiacon.
Idős özvegy, anyja és még öregebb ha-
jados nővére, színehagyott fekete ruhá-
ban, félretaposott cipőben, divatjamult
kalappal, két ittfelajított békebeli em-
lék ...

Egy formán kiszáradtak, kiégették és
mélységesen szomorúak. De az özvegy
meg munkabíró, egyenesjárású asszony,
míg néne már hajlotthátú, reszkető
véneleány. A harmadik nő is a család-
hoz tartozik, egykor jobb időket élő,
csinos asszony lehetett, most elcsufitot-
ták, összetörték a nehéz gondok, a ke-
serves kinnal felnevelt gyermekek ...
Az özvegy anyja mellett sudárnővést,
sápadtarcu leány, vidéki tanítónőnek
látszik, cipője és harisnyája még a téli-
tavaszi divat emléke, dacolva a rekke-
nő júliussal, kánikulai lengéssel ...

— A leányom hazajött egy kisse fa-
huról ... Fizesztást nygsem kap ... A vő-
legénye egy éve állás nélkül van ... Én
sem kapom a nyugdíjamat ... A mé-
száros már csak kegyelemből hitelez ...
A boltosnak három hónap óta tarto-
zunk ...

— Istenem, Istenem, — csitítja a resz-
kítő véneleány, — mi lesz velünk ...
Csoda, hogy még bírjuk ...

A két asszony, mint valami bus te-
metési kórus, utána mondja:
— Csoda, igazán csoda ...
Ez történt.

— Újból kommunista röpcédu-
lakkal árasztották el a Monostort.
Az éjszaka a városban, főképpen
az ötödik kerületben, nagyon sok
kommunista röpcédulát szórtak
szét. A tettesek személyének meg-
állapítására a rendőrség politikai
osztálya bevezette a nyomozást.

— Nyugalomba vonult egy 85
éves öreg pap. Tegnap reggel 9
órai kezdettel az Unitárius Kolle-
gium dísztermében tartotta meg a
kolozs-dobokai egyházkör évi ren-
des közgyűlését. A gyűlésen dr.
Gál Kelemen köri felügyelő gond-
nok elnökölt. A gyűlésen a kör ak-
tuális ügyeit tárgyalták. Szép és
megható jelenet volt, amikor a 85
éves Fülöp Mózes kidei lelkész 60
éves papi szolgálata után kijelen-
tette, hogy nyugalomba vonul. Fül-
löp lelkész még a nagynevű Kriza
János püspök, a „Vadrózsák” híres
írója és gyűjtője szentelte fel s így
annál érdekesebb patinát nyert
már az öreg pap személye. Az egy-
ház részéről dr. Boros György püs-
pök, a Kör részéről pedig dr. Gál
Kelemen felügyelő gondnok bu-
csuzott el az ősz lelképástortól. A
tárgysorozat további során megje-
ltek a választásokat, melynek
eredményeképpen ismét esperessé
választották egyhangulag Ürmössy
Károlyt, a Kolozsváriak érdemes
lelkészét. köri jegyzőnek Bölöni
Vilmos kolozsi lelkész, közgyü-
igazgatónak Szent-Iványi Sándor
teológiai tanárt, pénztárnak pe-
dig Türkössy Sámuel ny. pénzügyi
földbirtokost.

SPORT

Hoover nem vállalja a losangelesi olimpiász megnyitását

WASHINGTON. Hoover Herbert amerikai köztársasági elnök kijelentette, hogy a kormányügyek annyira lefoglalják, hogy nem vállalhatja el a losangelesi olimpiász megnyitását.

III. ker. FC—VI. ker. Egyetértés 2:2 (1:0). A III. kerületi FC és a VI. kerületi Egyetértés vasárnap délután nagy sikerrel mutatkozott be Kolozsváron. A két szövetségi uccai csapat játéka mindvégig a legszebb teljesítményt mutatta fel. Az eredmény 2:2 (1:0) arányú eldöntetlen.

Külföldi sporthírek. A magyar vízpoló csapat első mérkőzését 9:2 (3:2) arányban nagy fölénnyel nyerte meg a newyorki válogatottal szemben. A négyszer 100 yardos stafetában pedig a magyarok a newyorki válogatottak mögött a második helyre kerültek. — Kehring megnyerte Hollandia férfi egyes teniszbajnokságát, míg a párosban Timmerrel együtt győzött.

Sikkasztással vádolják a volt fogarasi prefektust

FOGARAS. Fogaras magyar és román társadalmát egyaránt az a szenzáció számba menő új leleplezés tartja izgalomban, amelynek főszereplője Slavescu, a volt fogarasi prefektus. Slavescu működési ideje alatt állítólag több rendbeli közpénzt a saját maga részére használt fel. A különböző közalapokból mintegy 241.000 lej nem tudott utódjának elszámolni. Így merült fel a gyanu, hogy a volt prefektus, ha nem is az egész összeget, de ennek egy részét bizonyára nem köz, hanem egyéni célokra használta fel. Ezenkívül pedig a megyében lévő jegyzők májusi fizetéséből is felvett ötvenhat ezer lejt, amit nem fizetett ki s nem akar elszámolni róla. Erre az új prefektus összegyűjtötte elődje elszámolatlan ügyeit egy hatalmas aktaköteggben a törvényszékhez tette át. Most a főügyész döntését várják a nem mindennapi ügyében.

— **Remek dolog huszonegy évesnek lenni.** A napokban lett nagykoru Winston Churchill fia, Randolph Churchill, Anglia leggazdagabb és legelőkelőbb fiatalembere, ebből az alkalomból cikket írt, amelynek címe: Remek dolog huszonegy évesnek lenni. Elmondja cikkében, hogy sok viszontagságon ment már keresztül, egyéves korában májdnem elrabolták, később bárányhimlője, kanyarója és mumsza volt, majd kivették manduláit. Éveken át élt Londonban, anélkül, hogy valamelyik autó elgázolta volna, hét hónapot töltött az Egyesült Államokban anélkül, hogy banditák agyonlőtték volna, 21 évig élt a földön, anélkül, hogy börtönbe került volna. Ezután azt mondja, hogy a mai válságban az ifjúság előtt rengetek megoldásra váró probléma van. Ezek a problémák izgalmasak, érdekesek és ezért remek dolog 21 évesnek lenni.

A véres családi dráma áldozata életben marad

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóreggelt!” vasárnapi száma közölte először, hogy a Gyep-ucca 22. szám alatt Limbasan Jon vasúti tisztviselő és töle különváltan élő felesége Holban V. között heves szóváltás következtében a legrémesebb családi dráma robbant ki. A bocsánatkérő férj, amikor látta, hogy a felesége nem akarja visszafogadni, kést rántott elő és három életveszélyes szurással véresre sebesítette feleségét. Az asszonyt a mentők

a kolozsvári sebészeti klinikára szállították, ahol három órás műtét és vérátömlesztés után sikerült csak a szerencsétlen nőt megmenteni az életnek. Mint legújabb értesülünk, Limbasanné már túl van az életveszélyen és rövid idő múlva előreláthatólag visszanyeri egészségi állapotát.

Limbasan a rendőrségi kihallgatása alkalmával sirva tette meg vallomását a történetekről. A vasúti tisztviselőt ma délelőtt adják át az ügyészségnek.

Gyémántrablók után nyomoz a kolozsvári rendőrség

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az utóbbi időben Kolozsváron annyira elszaporodott a megismétlődő lopások és betörések száma, hogy szinte minden napra jut belőle. Hiába reteszeli be az ajtót, az alkalmi betörők felfeszítik a zárt és amit lehet elvisznek, mert végeredményben is — enni kell.

Tegnap éjjel dr. Jászay Károly kolozsvári lakos házába éjnek idején ismeretlen tettesek hatoltak be és

a felesége toalett-asztaláról két

igen értékes gyémánttal kivert hajcsattot loptak el, azonkívül pedig két valódi keleti gyöngyöt.

A rejtélyes ügyben az a legérdekesebb, hogy a besurranók minden zaj nélkül követték el az ékszerlopást és azután, mint a szellem, az ablakon távoztak. A rablást csak reggel vették észre Jászayék, mire azonnal jelentést tettek a rendőrségen. A rendőrség bevezette a legerélyesebb nyomozást, azonban a gyémántrablókat még nem sikerült kézrekeríteni.

Borzalmas állapotban, férgek és bogarak között, kivájt odukban alusznak a munkanélküliek

CLUJ-KOLOZSVÁR. Gorkij tollára való szálnalmas kép. Teljesen lerongyosodott, szennyes, portól, koromtól, füsttől piszkos arcú munkanélküliek alusznak a vasúti mellékvágány oldalán, a csúzdába vezető részen, ahol a mozdonyokból kikerült koksztot töltésnek dobják ki.

A szállástalan munkanélküli emberek odukat vájnak maguknak a kokszhalmokon s csoportokban telepednek le.

Megállunk egy csoport előtt, minden csendes, csak egy-egy sőhajítás és megtört horkolás reszket a holdvilágos éjben. Lábunk alatt egy ember alszik egy nyolcvan centiméter hosszú üregben. Körülötte még serceg a tüzes salak s fénylik, mint sötét éjben a szent János bogárka. Nemrégén vájhatta ki fekvőhelyét, mert még magasan füstölög körülötte a kidobott kénés szagu salak.

Megdöbbenő látvány. Jobb oldalán fekszik, úgyhogy tisztán ki-vehetjük arcának vonásait. Negyven-negyvenöt év körüli iparos. Sápadt, beesett szemű.

Arcának ráncai alatt vastagon húzódik a salak pora s borostás állán szunyogok, éjjeli bogarak, férgek mászkálnak.

Teste rongyokba van csavarva. Olykor-olykor megvonaglik, összerázkódik, mint a haláltusát vívó súlyos betegek. Két térdre a hátsáig van felhuzva. Lábfejét felmarta a forró salak. Ahogy hozzá érünk, egy pillanat alatt talpon van. Felül.

Az emberi alak nagynehezen felmogja alázatos, kérő hangon.

— Hányan alusznak itt? — kérdezem tőle.

Az emberi alak nagynehezen fel-egyeneseedik és köszönve biccenti fejét.

— Várv huszan, kérem. Mind szegény munkanélküliek. Valamikor jobb napokat is láttunk. Legnagyobb részünk iparos. Van közöttünk vasesztergályos, öntő, cipész, szabó, molnár, kerekas, festő, cukrász. Most mind munkanélküliek vagyunk.

Nem várja, hogy kérdezzem, tovább beszél.

— Nem tudunk keresni annyit sem, hogy szállásra jusson. A napi 20—25 lejes kereset édes-keves. Alig elég a napi élelemre. Minden keresetünket megesszük. És ha marad valami, megisszuk.

Igy mondta, megisszuk! Ugy látszik ez tartja bennük a lelket.

— Ilyenkor rózsaszínben látjuk a világot, — mondta tovább. — Elfelejtjük nyomoruságunkat, éhségünket és meztelen testünket. Szomorú a mi sorsunk, uram.

Szegény emberek elfelejtik, hogy az a rózsaszínű mámor hamar elmúlik s hogy ezzel az alkohol-mámmal csak nehezítik amúgy is súlyos életüket.

Laassan hajnalodni kezd. Ebben a derengő fényben most még tisztábban látszik a nyomor borzalmas képe. Tovább megyünk, de ezt a borzalmas képet nem tudjuk elfelejteni. Gorkijnál is rémesebb színekkel festette elénk a legnagyobb regényíró, az élet. Ez a retentő vérig hatolt, velőt loccsantó gazdasági válság.

Egy csendő halálosan megsebesítette támadóját

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este szaka budesti község határában csendőrőrsjártat őrsvezetője négy gyanús embert leigazoltatott. négy egyén közül az egyik támadólag lépett fel az őrsvezetővel szemben, sőt a csendőrt durván arcul is ütötte. A őrsvezető szorogatott helyzetében fegyverével védekezett és halálosan megsebesítette Petre Stefan Marin nevű támadóját.

Egy elmezavarodott urinörjögve rohant az uccára

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este Tarcia Margareta Cuza Voda 27. szám alatt lakó 40 éves urinör elmezavarodás jelei mutatkoztak. Eleinte a dolgot senkisémet vette komolyan s rossz hangulatnak tulajdonították az értelmetlen cselekedeteket, amiket elkövetett, de amikor a nő örjögve az uccára rohant, akkor már senki sem vontatöbbé kétségbe az előbb csak megvillant szomorú gyanút. Az elméjében megzavarodott urinöt beszállították az elmeógyógyintézetbe.

Hat és fél milliót utalt ki a város multévi tartozására

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az új időközi bizottság napok óta foglalkozik Kolozsvár multévi bonyolult zárszámadásával, amelyet dr. Laurentiu Flaviu egy szűkebbkörű városi bizottság élén készít el. A helyettes polgármester ma munkatársunknak kijelentette, hogy az eddigi számadás szerint a város 6 millió 600 ezer lej multévi dologi kiadást utalványozott ki, amit legközelebb fognak kifizetni. A deficit többi részéről még nem készült el a végleges zárszámadás.

Marólugot ivott egy Csértörő-uccai gyermek

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este a Csértörő-ucca 54. szám alatt Adrian József 7 és fél éves gyermek marólugot ivott. A szerencsétlenség úgy történt, hogy a gyermek a mosásnál lábatlankodott és amikor édesanyja kiment a konyhából, a kis Józsika beleivott a ruhafőzéshez előkészített marólugba. Az anya fiacskájának rémes ordítására berohant s megdöbbenve látta, hogy a gyermek száján kivert a marólug habja. A kétségbeesett asszony tejjel próbálta élesztetni fiát, ami nem sikerült. A beteg gyermek egyre rosszabbul lett, elvesztette eszméletét, ajkai megdagadtak, mire a kétségbeesett anya a mentőkért telefonált.

Dr. Cosma mentőorvos szállt ki a szerencsétlenség helyszínére és a beteg gyomormosást alkalmazzott. Azután a kis Józsikával elrohogott a mentőkocsi a gyermek-klinikára. Állapota még mindig súlyos, de remény van a felépüléséhez.

Itt a választás!

Művészi, olcsó festés és tisztítás ruháit vigye Clujon CZINK-HEZ

Nem fog csalódni!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.